

Edizzjoni Provi?orja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

26 ta' April 2018 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Taxxa re?jonal fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar – Libertà ta' stabbiliment – Protezzjoni tal-ambjent u ppjanar tat-territorju – G?ajnuna mill-Istat – Mi?ura selettiva”

Fil-Kaw?i C-236/16 u C-237/16,

li g?andhom b?ala su??ett talbiet g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mit-Tribunal Supremo (il-Qorti Suprema, Spanja), permezz ta' de?i?jonijiet tal-10 u tal-11 ta' Marzu 2016, li waslu fil-Qorti tal-?ustizzja fil-25 ta' April 2016, fil-pro?eduri

Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED)

vs

Diputación General de Aragón,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, President tal-Awla, C.G. Fernlund, J.-C. Bonichot (Relatur), A. Arabadjiev u E. Regan, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: L. Carrasco Marco, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas-6 ta' Lulju 2017,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?all-Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED), minn J. Pérez-Bustamante Köster u F. Löwhagen, abogados, kif ukoll minn J. M. Villasante García, procurador,
- g?ad-Diputación General de Aragón, minn I. Susín Jiménez Ignacio, letrado, u J. A. Morales Hernández-San, procurador,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn N. Gossement, P. N?me?ková u G. Luengo, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tad-9 ta' Novembru 2017,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talbiet g?al de?i?joni preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni tal-Artikoli 49 u 54 TFUE kif ukoll tal-Artikolu 107(1) TFUE.

2 Dawn it-talbiet tressqu fil-kuntest ta' tilwimiet bejn l-Asociación Nacional de Grandes Empresas de Distribución (ANGED) u d-Diputación General de Aragón (il-Gvern Re?jonali ta' Aragón, Spanja) dwar il-legalità ta' taxxa li g?aliha huma su??etti l-istabbilimenti kummer?jali kbar li jinsabu fil-Komunità Awtonoma ta' Aragón.

Id-dritt Spanjol

3 Il-Ley de las Cortes de Aragón 13/2005, de medidas fiscales y administrativas en materia de tributos cedidos y tributos propios de la Comunidad Autónoma de Aragón (il-Li?i tal-Parlament ta' Aragón Nru 13/2005, dwar Mi?uri Fiskali u Amministrattivi fil-Qasam ta' Drittijiet Ittrasferiti lil u ta' Drittijiet Propriji tal-Komunità Awtonoma ta' Aragón), tat-30 ta' Di?embru 2005 (BOA Nru 154, tal-31 ta' Di?embru 2005, iktar 'il quddiem il-“Li?i Nru 13/2005”), stabbilixxiet, b'effett mill-1 ta' Jannar 2006, taxxa fuq id-dannu ambjentali kkaw?at mis-superfi?i ta' bejg? kbar (iktar 'il quddiem l-“IDMGAV”).

4 L-Artikolu 28 ta-Li?i Nru 13/2005 jispe?ifika li din it-taxxa hija inti?a li tintaxxa l-attività tal-istabbilimenti kummer?jali g?aliex tikkaw?a diversi vja??i b'vetturi u, g?alhekk, g?andha impatt negattiv fuq l-ambjent u t-territorju tal-Komunità Awtonoma ta' Aragón.

5 L-Artikolu 29 tal-Li?i Nru 13/2005 jindika li stabbiliment kummer?jali huwa meqjus li g?andu superfi?i ta' bejg? kbira meta s-superfi?i ta' bejg? miftu?a g?all-pubbliku tkun ta' iktar minn 500 m2.

6 L-Artikolu 32 tal-Li?i Nru 13/2005 jispe?ifika li huma responsabili g?all-?las tal-IDMGAV il-“proprietarji tal-attività u tal-kummer? li jikkaw?aw il-?sara ambjentali su??etta g?at-taxxa”.

7 L-Artikolu 33 tal-Li?i Nru 13/2005 jipprevedi li huma e?entati mill-imsemmija taxxa l-istabbilimenti kummer?jali li l-attività prin?ipali tag?hom tikkonsisti fil-bejg? tal-prodotti seguenti: makkinarju, vetturi, g?odda u provvisti industriali; materjal g?all-kostruzzjoni, tag?mir sanitarju, bibien u twieqi, mibjug?a esklu?ivament lil professionisti; mixtliet g?all-?onna u g?all-kultivazzjoni; g?amara mibjug?a fl-istabbilimenti individuali, “tradizzjonal” u spe?jalizzati; vetturi bil-mutur, fi swali ta' espo?izzjoni ta' kon?essonarji u f'garaxxijiet tat-tiswija; karburanti.

8 L-Artikolu 34 ta' din il-li?i jispe?ifika l-modalitajiet tal-kalkolu tal-valur taxxabbi u l-Artikolu 35 tag?ha jiffissa l-modalitajiet tal-kalkolu ta' din it-taxxa, li jipprevedu b'mod partikolari l-applikazzjoni ta' koeffi?jent ibba?at fuq il-post fejn jinsab l-istabbiliment meta l-valur taxxabbi jaqbe? l-2 000 m2. Minn dan jirri?ulta li l-ammont tat-taxxa dovut ikun 0 meta dan il-valur taxxabbi jkun ta' 2 000m2 jew inqas.

9 Is-sistema legali ta' din it-taxxa kienet spe?ifikata sussegwentement permezz ta' dispo?izzjonijiet simili tad-Decreto 1/2007 del Gobierno de Aragón, por el que se aprueba el Reglamento de desarrollo parcial de la Ley 13/2005 (id-Digriet Nru 1/2007 tal-Gvern Re?jonali ta' Aragón li Japprova r-Regolament ta' Implementazzjoni Parzjali tal-Li?i Nru 13/2005) (BOA Nru 8, tal-20 ta' Jannar 2007, iktar 'il quddiem id-“Digriet Nru 1/2007”).

It-tilwimiet fil-kaw?i prin?ipali u d-domandi preliminari

10 Matul is-sena 2007, l-ANGED, asso?jazzjoni li ti?bor fi ?danha, fuq livell nazzjonali, l-impri?i ta' distribuzzjoni kbar, ippre?entat quddiem it-Tribunal Superior de Justicia de Aragón (il-Qorti Superjuri tal-?ustizzja ta' Aragón, Spanja) rikors inti? g?all-annullament tad-Digriet Nru 1/2007. Qabel dan ir-rikors kienet ippre?entat rikors, fl-2006, quddiem dik il-qorti kontra l-orden del

Departamento de Economía, Hacienda y Empleo de la Diputación General de Aragón (I-Ordni tad-Dipartiment tal-Finanzi, tal-Ekonomija u tal-Impjieg tal-Gvern Re?jonali ta' Aragón), tat-12 ta' Mejju 2006 (BOA Nru 57, tat-22 ta' Mejju 2006) li jiddetermina d-dispo?izzjonijiet ne?essarji g?all-applikazzjoni tat-taxxi ambjentali ma?luqa permezz tal-Li?i Nru 13/2005 u li japprova l-formoli ta' dikjarazzjoni, il-?lasijiet bin-nifs u l-kalkolu tat-taxxa mill-persuna taxxablli stess.

11 Dik il-qorti ssospendiet id-de?i?jonijiet tag?ha fi?-?ew? kaw?i fl-istennija tal-e?itu ta' rikorsi ppre?entati quddiem it-Tribunal Constitucional (il-Qorti Kostituzzjonali, Spanja) minn grupp ta' deputati u mill-Gvern Spanjol fir-rigward tal-Li?i li tistabbilixxi l-IDMGAV. Wara s-sentenza ta' ?a?da ta' dawn ir-rikorsi mog?tija mit-Tribunal Constitucional (il-Qorti Kostituzzjonali), it-Tribunal Superior de Justicia de Aragón (il-Qorti Superjuri tal-?ustizzja ta' Aragón) ?a?det ir-rikors ippre?entat mill-ANGED kontra d-Digriet Nru 1/2007 u laqg?et parzjalment dak ippre?entat kontra I-Ordni tat-12 ta' Mejju 2006. L-ANGED g?alhekk ippre?entat appell minn dawn i?-?ew? sentenzi quddiem it-Tribunal Supremo (il-Qorti Suprema, Spanja).

12 L-ANGED ressqtet ukoll ilment quddiem il-Kummissjoni dwar l-introduzzjoni tal-IDMGAV u dwar l-allegata natura ta' g?ajnuna mill-Istat tag?ha.

13 Permezz ta' ittra tat-28 ta' Novembru 2014, il-Kummissjoni informat lill-awtoritajiet Spanjoli, li, wara evalwazzjoni preliminari tal-iskema tal-IDMGAV, l-e?enzjoni mog?tija lill-istabbilimenti kummer?jali ?g?ar kif ukoll lil ?erti stabbilimenti spe?jalizzati setg?et titqies li hija g?ajnuna mill-Istat inkompatibbli mas-suq intern, u li kien me?tie? li r-Renju ta' Spanja jabolixxi jew jemenda din it-taxxa.

14 Kien f'dan il-kuntest li t-Tribunal Supremo (il-Qorti Suprema) idde?idiet li tissospendi l-pro?edura quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari segwenti, li huma identi?i fil-Kaw?i C-236/16 u C-237/16:

"1) L-Artikoli 49 u 54 TFUE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu l-e?istenza ta' taxxa re?jonali li tiddikjara li tintaxxa l-?sara ambjentali kkaw?at mill-u?u tal-installazzjonijiet u tal-elementi ddedikati g?all-attività u g?all-kummer? implementati fl-istabbilimenti kummer?jali li jkollhom superfi?ji kbira ta' bejg? u ta' parke?? g?all-klijenti tag?hom, dejjem sa fejn is-superfi?ji ta' bejg? lill-pubbliku tkun ta' iktar minn 500 m², i?da li tirri?ulta li hija e?i?ibbli irrispettivamente mill-post reali fejn jinsabu dawn l-istabbilimenti kummer?jali barra jew ?ewwa n-nis?a urbana kkonsolidata u li fil-parti l-kbira tad-drabi taffettwa lill-impri?i ta' Stati Membri o?ra, fid-dawl tal-fatt li:

a) ma tintaxxax effettivamente lin-negozianti proprijetarji ta' numru ta' stabbilimenti kummer?jali, ikun liema jkun it-total tas-superfi?ji ta' bejg? g?all-pubbliku, jekk ebda wie?ed minnhom ma jkollu superfi?ji ta' bejg? lill-pubbliku ta' iktar minn 500 m² u anki jekk u?ud minn fosthom jaqb?u dan il-limitu i?da li l-ba?i taxxablli tag?hom ma taqbi?x l-2 000 m², filwaqt li tintaxxa effettivamente lin-negozianti bi stabbilimenti kummer?jali wie?ed biss li s-superfi?ji ta' bejg? tieg?u taqbe? dawn il-limiti, u

b) li barra minn hekk ma humiex taxxablli l-istabbilimenti kummer?jali ddedikat g?all-bejg? esklussiv ta' makkinarji, vetturi, g?odda u provvisti ta' natura industrijali; materjal g?all-kostruzzjoni, ta' i?jene, bibien u twieqi, g?all-bejg? esklussiv lill-professionisti; ta' g?amara fi stabbilimenti individuali, tradizzjoni u spe?jalizzati; vetturi awtomobilisti?i fi swalij ta' espo?izzjoni ta' kon?essjonarji u f'garaxxijiet ta' tiswija; mixtliet g?all-?onna u g?all-koltivazzjoni u ta' [...] karburanti [...], tkun liema tkun is-superfi?ji ta' bejg? lill-pubbliku kkon?ernat?

2) L-Artikolu 107(1) TFUE g?andu ji?i interpretat fis-sens li tikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat ipprojbita, konformement ma' din id-dispo?izzjoni, l-assenza ta' ssu??ettar g?all-IDMGAV tal-

istabbilimenti kummer?jali b'superfi?ji ta' bejg? g?all-pubbliku ta' mhux iktar minn 500 m2 jew ta' iktar g?al dawk li l-ba?i taxxabbi tag?hom ma taqbi?x l-2 000 m2, u tal-istabbilimenti kummer?jali li jipprovdu l-bejg? esklussiv ta' makkinarji, vetturi, g?odda u provvisti ta' natura industrijali; materjal g?all-kostruzzjoni, ta' i?jene, bibien u twieqi, g?all-bejg? esklussiv lill-professjonisti; ta' g?amara fi stabbilimenti individwali, tradizzjonal u spe?jalizzati; vetturi awtomobilisti?i fi swali ta' espo?izzjoni ta' kon?essjonarji u f'garaxxijiet ta' tiswija; mixtliet g?all-?onna u g?all-koltivazzjoni u ta' kombustibbli u karburanti g?al lokomozzjoni?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq I-ewwel domanda

15 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju qieg?da essenzjalment tistaqsi jekk I-Artikoli 49 u 54 TFUE g?andhomx ji?u interpretati fis-sens li jipprekludu taxxa fuq I-istabbilimenti kummer?jali kbar, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

16 Skont ?urisprudenza stabbilita, il-libertà ta' stabbiliment hija inti?a li tiggarnatixxi l-benefi??ju tat-trattament nazzjonali fl-Istat Membru ospitanti li?-?ittadini ta' Stati Membri o?ra u lill-kumpanniji msemmija fl-Artikolu 54 TFUE, u li tipprojbixxi, fir-rigward tal-kumpanniji, kull diskriminazzjoni bba?ata fuq il-post tal-uffi??ju rre?istrat tag?hom (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-12 ta' Di?embru 2006, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, C?374/04, EU:C:2006:773, punt 43, kif ukoll tal-14 ta' Di?embru 2006, Denkavit Internationaal u Denkavit France, C?170/05, EU:C:2006:783, punt 22).

17 F'dan ir-rigward, ma humiex iprojbiti biss id-diskriminazzjonijiet manifesti bba?ati fuq il-post tal-uffi??ju rre?istrat tal-kumpanniji, i?da hija pprojbita wkoll kull forma mo?bija ta' diskriminazzjoni li, b'applikazzjoni ta' kriterji o?ra ta' distinzjoni, twassal, *de facto*, g?all-istess ri?ultat (sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport-és Divatkereskedelmi, C?385/12, EU:C:2014:47, punt 30 u I-urisprudenza ??itata).

18 Barra minn hekk, taxxa obbligatorja li tipprevedi kriterju ta' differenzazzjoni apparentement o??ettiv i?da li jisfavorixxi fil-parti l-kbira tal-ka?ijiet, fid-dawl tal-karatteristi?i tieg?u, lill-kumpanniji li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fi Stati Membri o?ra u li jinsabu f'sitwazzjoni paragunabbi ma' dawk li jkollhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fl-Istat Membru tat-taxxa, tikkositwixxi diskriminazzjoni indiretta bba?ata fuq il-post tal-uffi??ju rre?istrat tal-kumpanniji pprojbita mill-Artikoli 49 u 54 TFUE (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport-és Divatkereskedelmi, C?385/12, EU:C:2014:47, punti 37 sa 41).

19 Fil-kaw?i prin?ipali, il-le?i?lazzjoni inkwistjoni inkwistjoni tistabbilixxi kriterju marbut mas-superfi?i ta' bejg? tal-istabbiliment, li ma jistabbilixxi ebda diskriminazzjoni diretta.

20 L-elementi ppre?entati lill-Qorti tal-?ustizzja lanqas ma jindikaw li dan il-kriterju jisfavorixxi fil-parti l-kbira tal-ka?ijiet li?-?ittadini ta' Stati Membri o?ra jew lill-kumpanniji li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fi Stati Membri o?ra.

21 Fil-fatt, tali konstatazzjoni ma tirri?ultax mid-data mog?tija mill-ANGED fil-kuntest tal-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha, li barra minn hekk tikkon?erna essenzjalment it-taxxa fuq I-istabbilimenti kbar introdotta mill-Komunità Awtonoma tal-Cataluña.

22 Il-qorti tar-rinviju tispe?ifika wkoll li hija ma g?andhiex informazzjoni "valida" sabiex turi l-e?istenza ta' eventwali diskriminazzjoni mo?bija.

23 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?all-ewwel

domanda hija li l-Artikoli 49 u 54 TFUE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux taxxa fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali.

Fuq it-tieni domanda

24 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tixtieq tkun taf, essenzjalment, jekk tikkostitwixx g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, taxxa b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali fuq l-istabbilimenti kbar ta' distribuzzjoni li tiddependi, essenzjalment, mis-superfi?i ta' bejg? tag?hom, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom ma jaqbi?x il-500 m², dawk li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom jaqbe? dan il-limitu i?da li l-valur taxxabqli tag?hom ma jaqbi?x l-2 000 m² u dawk li l-attività tag?hom hija ddedikata g?all-bejg? ta' makkinarju, ta' vetturi, ta' g?odda u ta' provvisti industriali, ta' materjal g?all-kostruzzjoni, ta' prodotti sanitarji u ta' bibien u twieqi g?all-professionisti, ta' g?amara fi stabbilimenti individuali tradizzjonal u spe?jalizzati u ta' vetturi bil-mutur kif ukoll il-?wienet tal-?onna u l-pompi tal-petrol.

25 Il-klassifikazzjoni ta' mi?ura nazzjonali b?ala "g?ajnuna mill-Istat", fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, te?tie? li jkunu ssodisfatti l-kundizzjonijiet segwenti kollha. L-ewwel nett, g?andu jkun hemm intervent mill-Istat jew permezz ta' ri?orsi tal-Istat. It-tieni nett, dan l-intervent g?andu jkun jista' jaffettwa l-kummer? bejn l-Istati Membri. It-tielet nett, dan l-intervent g?andu jag?ti vanta?? selettiv lill-benefi?jarju tieg?u. Ir-raba' nett, dan l-intervent g?andu jwassal g?al distorsjoni jew g?al theddida ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 53).

26 Fir-rigward tal-kundizzjoni marbuta mas-selettività tal-vanta??, li hija l-iktar kundizzjoni li ssemmiet quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, minn ?urisprudenza stabbilita jirri?ulta li l-evalwazzjoni ta' din il-kundizzjoni te?tie? li ji?i ddeterminat jekk, fil-kuntest ta' sistema legali partikolari, il-mi?ura nazzjonali inkwistjoni hijiex ta' natura li tiffavorixxi lil "erti impri?i jew ?erti produtturi" meta mqabbla ma' o?rajin li jinsabu, fid-dawl tal-g?an segwit minn din is-sistema, f'sitwazzjoni fattwali u legali paragunabqli u li g?alhekk i?arrbu trattament iddifferenzjat li essenzjalment ikun jista' ji?i kklassifikat b?ala "diskriminatorju" (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 54 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

27 Fir-rigward b'mod partikolari ta' mi?uri nazzjonali li jag?tu vanta?? fiskali, g?andu jitfakkli li mi?ura ta' din in-natura li, minkejja li ma tinvolvix trasferiment ta' ri?orsi tal-Istat, tqieg?ed lill-benefi?jarji f'sitwazzjoni iktar favorevoli mill-persuni taxxabqli l-o?ra tista' tag?ti vanta?? selettiv lill-benefi?jarji u tikkostitwixxi, g?aldaqstant, g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE. G?all-kuntrarju, vanta?? fiskali li jirri?ulta minn mi?ura ?enerali applikabqli ming?ajr distinzjoni g?all-operaturi ekonomi?i kollha ma tikkostitwixx tali g?ajnuna fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 56).

28 F'dan ir-rigward, il-klassifikazzjoni ta' mi?ura fiskali b?ala "selettiva" te?tie?, l-ewwel nett, li ti?i identifikata s-sistema fiskali komuni jew "normali" applikabqli fl-Istat Membru kkon?ernat u, it-tieni nett, li jintwera li l-mi?ura fiskali e?aminata tidderoga minn din is-sistema komuni jew normali, sa fejn tintrodu?i differenzazzjonijiet bejn operaturi li, fid-dawl tal-g?an segwit minn din is-sistema komuni, jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u legali paragunabqli (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, Il-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 57 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

29 G?andu jitfakkli ukoll li l-qafas legali ta' referencia g?all-finijiet tal-evalwazzjoni tas-selettività ta' mi?ura ma g?andux ji?i ddeterminat ne?essarjament fil-limiti tat-territorju tal-Istat Membru

kkon?ernat, i?da jista' jkun dak tat-territorju li fih awtorità re?jonali jew lokali te?er?ita I-kompetenza mog?tija lilha mill-kostituzzjoni jew mil-li?i. Dan ikun il-ka? meta din I-entità jkollha status legali u fattwali li jag?milha suffi?jentement awtonoma fil-konfront tal-gvern ?entrali ta' Stat Membru sabiex, permezz tal-mi?uri adottati minnha, tkun din I-entità, u mhux il-gvern ?entrali, li jkollha rwol fundamentali fid-definizzjoni tal-ambjent politiku u ekonomiku li fih joperaw I-impri?i (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-11 ta' Settembru 2008, Union General de Trabajadores de La Rioja (UGT-Rioja) et, C?428/06 sa C?434/06, EU:C:2008:488, punti 47 sa 50 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

30 Madankollu, mi?ura li tintrodu?i differenzazzjoni bejn impri?i li, fid-dawl tal-g?an segwit mis-sistema legali inkwistjoni, jinsabu f'sitwazzjoni fattwali u legali paragunabbi u, g?aldaqstant, *a priori* selettiva, ma tikkostitwixxix g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, meta I-Istat Membru jkcon?ernat jirnexxielu juri li din id-differenzazzjoni hija ??ustifikata g?aliex tirri?ulta min-natura jew mill-istruttura tas-sistema li tag?mel parti minnha (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, II-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 58 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

31 Mi?ura li tintrodu?i e??ezzjoni g?all-applikazzjoni tas-sistema fiskali ?enerali tista' tkun i??ustifikata min-natura u mill-istruttura ?enerali tas-sistema fiskali jekk I-Istat Membru jkcon?ernat ikun jista' juri li din il-mi?ura tirri?ulta direttament mill-prin?ipji ba?i jew ta' gwida tas-sistema fiskali tieg?u. F'dan ir-rigward, g?andha ssir distinzjoni bejn I-g?anijiet attribwiti lil sistema fiskali partikolari u li huma esterni g?al din is-sistema u, min-na?a I-o?ra, il-mekkani?mi inerenti g?as-sistema fiskali stess li huma me?tie?a sabiex jintla?qu dawn I-g?anijiet (sentenza tas-6 ta' Settembru 2006, II-Portugall vs II-Kummissjoni, C?88/03, EU:C:2006:511, punt 81).

32 G?andu jitfakkar ukoll li, g?alkemm, sabiex ti?i stabilità s-selettività ta' mi?ura fiskali ma huwiex me?tie? f'kull ka? li din ikollha natura derogatorja fil-konfront ta' sistema fiskali mequsa li hija sistema komuni, il-fatt li mi?ura jkollha tali natura huwa fil-fatt rilevanti g?al dan il-g?an peress li minn dan jirri?ulta li qieg?da ssir distinzjoni bejn ?ew? kategoriji ta' operaturi, li jkunu *a priori* su??ett ta' trattament iddifferenzjat, ji?ifieri dawk li jaqg?u ta?t il-mi?ura derogatorja u dawk li jibqg?u jaqg?u ta?t is-sistema fiskali komuni, f'sitwazzjoni fejn dawn i?-?ew? kategoriji jkunu jinsabu f'sitwazzjoni paragunabbi fid-dawl tal-g?an segwit mill-imsemmija sistema (sentenza tal-21 ta' Di?embru 2016, II-Kummissjoni vs World Duty Free Group SA et, C?20/15 P u C?21/15 P, EU:C:2016:981, punt 77).

33 Fir-rigward tal-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, g?andu ji?i osservat, I-ewwel nett, li quddiem il-Qorti tal-?ustizzja ma ?iex ikkонтestat li I-kuntest ta' referenza territorjali g?andu jkun dak tal-Komunità Awtonoma ta' Aragón.

34 G?alkemm il-kriterju marbut mas-superfi?i ta' bejg? ma jidhirx li huwa formalment derogatorju g?al qafas legali ta' referenza partikolari, xorta wa?da g?andu I-effett li jeskludi lill-istabbilimenti kummer?jali li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom huwa inqas mil-limitu ffissat mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din it-taxxa. B'hekk, I-IDMGAV ma tistax ti?i distinta minn taxxa re?jonali li g?aliha huma su??etti I-istabbilimenti kummer?jali li s-superfi?i bejg? tag?hom taqbe? ?ertu livell.

35 Issa, I-Artikolu 107(1) TFUE jiddefinixxi I-interventi mill-Istati fuq il-ba?i tal-effetti tag?hom, irrispettivament mit-tekniki u?ati (sentenza tat-22 ta' Di?embru 2008, British Aggregates Association, C?487/06 P, EU:C:2008:757, punt 89).

36 G?aldaqstant, ma jistax ji?i esklu? *a priori* li tali kriterju jippermetti li ji?u ffavoriti, fil-prattika, "?erti impri?i jew ?erti produtturi" fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE.

37 F'dan il-kuntest, g?andu g?aldaqstant ji?i ddeterminat jekk I-istabbilimenti kummer?jali li

b'hekk huma esku?i mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din it-taxxa jinsabux jew le f'sitwazzjoni paragunabbi g?al dik tal-istabbilimenti li jaqg?u fil-kamp ta' applikazzjoni tag?ha.

38 Fil-kuntest ta' din l-anali?i, g?andu jitqies li, fl-assenza ta' le?i?lazzjoni tal-Unjoni fil-qasam, id-determinazzjoni tal-valuri taxxabbi u tat-tqassim tal-oneru fiskali fuq id-diversi fatturi ta' produzzjoni u d-diversi setturi ekonomi?i taqa' fil-kompetenza fiskali tal-Istati Membri jew tal-entitajiet infra-Statali li g?andhom awtonomija fiskali (sentenza tal-15 ta' Novembru 2011, II-Kummissjoni u Spanja vs Government of Gibraltar u Ir-Renju Unit, C?106/09 P u C?107/09 P, EU:C:2011:732, punt 97).

39 Fil-fatt, kif tfakkar il-Kummissjoni fil-punt 156 tal-Avvi? tag?ha dwar il-kun?ett ta' g?ajnuna mill-Istat kif imsemmi fl-Artikolu 107(1) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (?U 2016, C 262, p. 1), “[I]-Istati Membri jistg?u jidde?iedu dwar il-politika ekonomika li huma jqisu b?ala l-aktar xierqa u, b'mod partikolari, biex iqassmu l-pi? tat-taxxa kif jidhrilhom xieraq fid-diversi fatturi ta' produzzjoni. Madankollu, l-Istati Membri jridu je?er?itaw din il-kompetenza skont il-li?i tal-Unjoni”.

40 Fir-rigward tat-taxxa inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, mill-indikazzjonijiet mog?tija mill-qorti tar-rinviju jirri?ulta li l-g?an tag?ha huwa li tikkontribwixxi g?all-protezzjoni tal-ambjent u g?all-ippjanar tat-territorju. Fil-fatt, dan l-g?an jikkon?erna l-korrezzjoni u l-kumpens tal-konsegwenzi ambjentali u territorjali fuq it-territorju inkwistjoni tal-attività ta' dawn l-istabbilimenti kummer?jali kbar, li jirri?ultaw b'mod partikolari mill-flussi ta' traffiku kkaw?ati, billi dawn l-istabbilimenti kummer?jali kbar ikunu me?tie?a jikkontribwixxu g?all-finanzjament ta' pjanijiet ta' azzjoni ambjentali u g?at-titjib tal-infrastrutturi.

41 F'dan ir-rigward, ma jistax ji?i kkontestat li l-impatt ambjentali tal-istabbilimenti kummer?jali jiddependi, fil-parti l-kbira tieg?u, mid-daqs tag?hom. Fil-fatt, iktar ma s-superfi?i ta' bejg? tag?hom tkun kbira, iktar ikun kbir in-numru ta' vi?itaturi, li jwassal g?al ?sara ikbar g?all-ambjent. Minn dan jirri?ulta li kriterju bba?at fuq il-limitu marbut mas-superfi?i, b?al dak adottat mil-le?i?lazzjoni nazzjonali inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, sabiex issir distinzjoni bejn l-impri?i skont jekk l-impatt ambjentali tag?hom huwiex ikbar jew i?g?ar, huwa koerenti mal-g?anijiet segwiti.

42 Huwa evidenti wkoll li l-lokalizzazzjoni ta' tali stabbilimenti hija ta' interess partikolari f'termini ta' politika ta' ppjanar tat-territorju, irrispettivamente minn fejn ikunu jinsabu (ara, b'analo?ija, is-sentenza tal-24 ta' Marzu 2011, II-Kummissjoni vs Spanja, C?400/08, EU:C:2011:172, punt 80).

43 Fir-rigward tad-determinazzjoni tal-livell ta' dan il-limitu u tal-modalitajiet tal-kalkolu tal-valur taxxabbi, din taqa' fil-mar?ni ta' diskrezzjoni tal-le?i?latur nazzjonali u hija bba?ata, barra minn hekk, fuq evalwazzjonijiet tekni?i u kumplessi li fir-rigward tag?hom il-Qorti tal-?ustizzja tista' tapplika biss st?arri? ?udizzjarju limitat.

44 G?andu jing?ad ukoll li l-fatt li l-le?i?lazzjoni inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali ma tipprevedix li, g?all-finijiet tal-kalkolu tat-taxxa, g?andhom jing?addu flimkien is-superfi?i tal-istabbilimenti kummer?jali li jkunu mi?muma mill-istess proprjetarju ma jidhirx li huwa inkoerenti mal-g?anijiet segwiti mil-le?i?latur nazzjonali.

45 F'dawn i?-?irkustanzi, kriterju dwar l-impo?izzjoni tat-taxxa bba?at fuq is-superfi?i ta' bejg? tal-impri?a, b?al dak inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, iwassal sabiex issir distinzjoni bejn kategoriji ta' stabbilimenti li ma jinsabux f'sitwazzjoni paragunabbi fid-dawl ta' dawn l-g?anijiet.

46 G?aldaqstant, l-e?enzjoni fiskali li jibbenefikaw minnha l-istabbilimenti kummer?jali li jinsabu fit-territorju tal-Komunità Awtonoma ta' Aragón u li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom hija ta' inqas minn 500 m² u dawk li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom taqbe? dan il-limitu i?da li l-valur taxxabbi tag?hom

ma jaqbi?x I-2 000 m² ma tistax titqies li tag?ti vanta?? selettiv lil dawn l-istabbilimenti u, g?aldaqstant, ma tistax tikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE.

47 Il-qorti tar-rinviju tistaqsi wkoll dwar il-karatteristi?i l-o?ra tat-taxxa inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali. Hija tistaqsi jekk l-e?enzjoni totali mog?tija lill-istabbilimenti li je?er?itaw l-attività tag?hom fis-settur tal-bejg? ta' makkinarju, ta' vetturi, ta' g?odda u ta' provvisti industriali, ta' materjal g?all-kostruzzjoni, ta' prodotti sanitariji u ta' bibien u twieqi g?all-professjonisti, ta' g?amara fi stabbilimenti individuali tradizzjonali u spe?jalizzati u ta' vetturi bil-mutur kif ukoll g?all-wienet tal-?onna u g?all-pompi tal-petrol tikkostitwixxix vanta?? favur dawn l-istabbilimenti.

48 G?andu ji?i osservat li din il-mi?ura hija ta' natura derogatorja fil-konfront tal-qafas ta' referenza stabbilit minn din it-taxxa spe?ifika.

49 Il-Komunità Awtonoma ta' Aragón issostni, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tag?ha, li l-attivitàajiet tal-istabbilimenti kummer?jali kkon?ernati, g?alkemm je?tie?u superfi?i ta' bejg? kbar, jikkaw?aw inqas ?sara g?all-ambient u g?all-ippjanar tat-territorju milll-attivitàajiet tal-istabbilimenti li jaqg?u fil-kamp ta' applikazzjoni tat-taxxa inkwistjoni.

50 Tali element jista' jkun ta' natura li ji??ustifikasi d-distinzjoni mag?mula mil-le?i?lazzjoni kkontestata fil-kaw?i prin?ipali li, g?alhekk, ma tkunx timplika l-g?oti ta' vanta?? selettiv favur l-istabbilimenti kummer?jali kkon?ernati. Madankollu, il-qorti tar-rinviju g?andha tivverifika jekk dan huwiex effettivamente il-ka? fil-kaw?i pendenti quddiemha.

51 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta li g?andha ting?ata g?at-tieni domanda hija li taxxa, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, fuq l-istabbilimenti ta' distribuzzjoni kbar li tiddependi, essenzjalment, mis-superfi?i ta' bejg? tag?hom, ma tikkostitwixxix g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom ma taqbi?x il-500 m² u dawk li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom taqbe? dan il-limitu i?da li l-valur taxxablli tag?hom ma jaqbi?x I-2 000 m². Tali taxxa lanqas ma tikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li je?er?itaw l-attività tag?hom fis-settur tal-bejg? ta' makkinarju, ta' vetturi, ta' g?odda u ta' provvisti industriali, ta' materjal g?all-kostruzzjoni, ta' prodotti sanitariji u ta' bibien u twieqi g?all-professjonisti, ta' g?amara fi stabbilimenti individuali tradizzjonali u spe?jalizzati u ta' vetturi bil-mutur, kif ukoll il-?wienet tal-?onna u l-pompi tal-petrol, sa fejn dawn l-istabbilimenti ma jikkaw?awx ?sara g?all-ambient u g?all-ippjanar tat-territorju daqstant kbira daqs l-istabbilimenti l-o?ra, sitwazzjoni din li g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

Fuq l-ispejje?

52 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?i prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikoli 49 u 54 TFUE g?andhom ji?u interpretati fis-sens li ma jipprekludux taxxa fuq l-istabbilimenti kummer?jali kbar, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali.**

2) **Taxxa, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?i prin?ipali, fuq l-istabbilimenti ta' distribuzzjoni kbar li tiddependi, essenzjalment, mis-superfi?i ta' bejg? tag?hom, ma tikkostitwixxix g?ajnuna mill-Istat, fis-sens tal-Artikolu 107(1) TFUE, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li s-superfi?i ta' bejg? tag?hom taqbe? dan il-limitu i?da li l-valur taxxablli tag?hom ma jaqbi?x I-2 000 m²**

2. Tali taxxa lanqas ma tikkostitwixxi g?ajnuna mill-Istat, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, sa fejn huma e?entati minn din it-taxxa l-istabbilimenti li je?er?itaw l-attività tag?hom fis-settur tal-bejg? ta' makkinarju, ta' vetturi, ta' g?odda u ta' provvisti industrijali, ta' materjal g?all-kostruzzjoni, ta' prodotti sanitarji u ta' bibien u twieqi g?all-professjonisti, ta' g?amara fi stabbilimenti individuali tradizzjonali u spe?jalizzati u ta' vetturi bil-mutur, kif ukoll il-wienet tal-?onna u l-pompi tal-petrol, sa fejn dawn l-istabbilimenti ma jikkaw?awx ?sara g?all-ambjent u g?all-ippjanar tat-territorju daqstant kbira daqs l-istabbilimenti l-o?ra, sitwazzjoni din li g?andha ti?i vverifikata mill-qorti tar-rinviju.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ispanjol.